

19.5.2022

VMJulKICT

Marjukka Ala-Harja, Päivi Anttila

Suomi.fi palvelujen strateginen ohjausryhmä

Aika 19.5.2022, klo 9.00-11.00

Paikka Sali 4, Eteläesplanadi 4, 1. krs Helsinki (Teams)

Osallistujat	Maria Nikkilä	tietohallintoneuvos, VM	pj
	Marjukka Ala-Harja	tietohallintoneuvos, VM	vpj
	Sanna Savolainen	ohjelmajohtaja, Verohallinto	
	Benita Troberg	asiantuntija, TEM	
	Teemupekka Virtanen	erityisasiantuntija, STM	
	Jaana Nevalainen	erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto	
	Lasse Skog	kehitysjohtaja, VK	
	Marja Rantala	ylivohtaja, MML	
	Pekka Rehn	ylivohtaja, DVV	
	Timo Salovaara	ylivohtaja, DVV	
	Jukka Erkkilä	neuvotteleva virkamies, VM	
Poissa	Kimmo Mäkinen	erityisasiantuntija, VM	
	Päivi Anttila	hankekoordinaattori, VM	
	Janne Viskari	pääjohtaja, DVV	
	Elina Sipola	suunnittelun asiantuntija, Kela	
	Antti Vertanen	tietohallintojohtaja, MMM	
	Saara Punkka	yksikönpäällikkö, Traficom	

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen (Maria Nikkilä)

Päätösesitys: Hyväksytään kokouksen esityslista.

Päätös: Hyväksyttiin. Uudet ohjausryhmään nimetyt jäsenet Jukka Erkkilä, Timo Salovaara ja Pekka Rehn esittäytyivät.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (Maria Nikkilä) (liite 1)

Päätösesitys: Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja.

Päätös: Hyväksyttiin.

3. Suomi.fi -palvelut ja niihin liittyvien palvelujen strateginen tiekartta (liite 2)

Pekka Rehn esitteli Suomi.fi palvelujen strategista tiekarttaa liitteen 2 mukaisesti.

Strategiseen tiekarttaan on kuvattu palvelujen kehittäminen kehitysteemoittain, mitä palveluja kehitetään ja millä aikavälillä kansalaisille ja yrityksille. Kehitysteemoina palvelujen sujuvuus, tiedon hyödyntäminen laajasti, kattavuus, luotettavuus ja löydettävyyys sekä hyödyntäminen monikanavaisesti. Oleellista on taustapalvelujen kehittäminen sekä niiden laadun ja kattavuuden kasvattaminen.

Käydyssä keskustelussa lisättiin, että Suomen Kuntaliitto olisi halukas yhteistyöhön henkilön ydinidentiteetti (HYT) keskusteluissa. Pyydettiin ottamaan yhteys Riitta Partalaan yhteistyön edistämiseksi.

Keskustelussa kysyttiin, onko DVV:n asiakastilillä yhteyttä Suomi.fi:n vai onko se DVV:n oma sivusto, johon kirjaututaan vahvasti? Kunnat ovat luoneet siihen omia ratkaisujaan. Tätä voisi tarkastella yhteentoimivuusalustan kautta ja edistää sen yhdenmukaisuutta. Keskustelussa vastattiin, ettei asiakastilin osalta ole päätetty liitetäänkö se Suomi.fi:n. Esim. tietovuotouhritapauksessa muuttoilmoituksen tekemisen estäminen on ensimmäinen kokeilu siihen suuntaan. Sen jälkeen, kun EU-lompakko otetaan käyttöön, Suomi.fi palvelunäkymän rekisterit osuudelle on edelleen tarvetta.

Keskustelussa pidettiin tärkeänä, että digitaalinen henkilöllisyys on mukana tiekartalla vahvasti ja pyydettiin pohtimaan, tulisiko Viestit-palvelun käyttöönotto osaksi digihenkilöllisyysprosessia ja miten nykyiset palvelut mukautuisivat rinnalla, kun digitaalinen henkilöllisyys –ratkaisu otetaan käyttöön?

Lisäksi pyydettiin huomioimaan Omadatan näkökulma. Jos ei tehdä kansallista yhteistyötä perustietojen yhtenäistämisen näkökulmasta, eivätkä tiedot liiku kaupunkien tai kaupunkien ja muun julkishallinnon välillä, se ei edistä 'once only' -periaatetta. On olemassa myös kytkös Kapa-lain velvoittavuuteen tuoda varannot, joissa on henkilötietoja suomi.fi-palvelunäkymän rekisterit osioon.

Päätös: Otettiin tiedoksi. Suomi.fi-Viestit tulevaisuuden roolin kirkastamista pidettiin tärkeänä. Pohdittavaksi myös, millaisia palveluja ja millaista asiointia Suomi.fi-tukipalvelut tulevaisuudessa tukevat. Tietoa halutaan avata, siirtää ja

hyödyntää riippumatta siitä onko data yksityisen tai julkisen toimijan käytössä, ennakoitua, automatisointia ja tekoälyä unohtamatta. Tilannekatsaus pyydettiin myös seuraavaan kokoukseen.

4. Suomi.fi -palvelujen tilannekuva ja kehityssuunta (liite 3)

Timo Salovaara esittelijänä.

Digi- ja väestötietovirastossa on uudistettu sisäistä palvelujen ohjausmallia. Liitteessä on kuvattu palvelujen tavoiteasetanta ja tilannekuva.

Suomi.fi tunnistustapahtumissa toteuma on suuri ja ylittänyt joka vuosi tavoitteet. Jossain vaiheessa kasvun on taituttava, koska palvelujen digitalisaatioaste on korkea. Lisäarvo on hallinnollinen, koska DVV maksaa kustannukset keskitetysti. Turvallisuustilanteen muuttuessa jatkuvuus ja saatavuus on varmistettava ja poikkeustilanteisiin liittyvää varautumista ja kyvykkyyttä on kehitettävä edelleen. Suomi.fi tunnistukseen tullaan liittämään ulkomaalaisen henkilön tunnistusväline, jolloin asiointissa saadaan ulkomaalaiselle suomalainen henkilötunnus.

Suomi.fi Valtuudet –palvelu on saanut myönteistä huomioita kansainvälisesti. Kasvu on ollut erittäin voimakasta. Se on mahdollistanut erinomaisesti sähköistä ja fyysistä asiointia toisen puolesta. Kehittämiskohteena on perusrekisterin valtuuksien kehittäminen, jossa tehdään yhteistyötä PRH:n kanssa, toinen kehittämissuunnitelma kohdistuu sähköisiin valtuuksiin. Lisäksi kehityskohteena nimenkirjoittajarekisterin kehittäminen, jotta se olisi valtuuksissa käytävissä. 1.5.2022 valtuuksia valtuusrekisterissä n. 30 milj., asiointipalveluita 170 kpl + apteekit (n. 800 kpl).

Keskustelussa kysyttiin Valtuuksista ja erilaisista tiedoista mitä VTJ:stä löytyy. Voisiko rakentaa kansalaisportaalia omien tietojen hallintaan. Valtuuksista olisi tarpeellista saada uusi selvitys vireille, sillä Digitaalinen henkilöllisyystodistus ei mahdollista enää transaktioiden seuraamista. Keskustelussa vastattiin, että Valtuuksien hoitaminen käyntiasiointissa on tulossa syksyllä.

Suomi.fi –Viestit palvelua ei ole otettu käyttöön niin kattavasti kuin oli toivottu. Isot organisaatiot toteuttavat portaaleja, viestien keskeinen asia on herätteen toimittaminen. Teknologiauudistus on edennyt toivottavalla tavalla, mutta kehittämisessä pitää päästä eteenpäin. Tavoitteena olisi, että palvelu otettaisiin käyttöön hyvinvointialueiden toiminnassa sekä yritysviestien lähettämisessä. Strategisesti vaatisi hallinnolta tahtotilaa sähköisen viestinnän ensisijaisuuden omaksumiseen ja edistämiseen. Yleisen suostumuksen sähköiseen asiointiin voisi antaa ilman asiointipalveluun kirjautumista. Valtion viranomaisissa käytettäviin

järjestelmiin käytettäisiin Viestit-integraatiota. Viestien loppukäyttäjien määrä 1.5.2022: 848 000, kasvaa keskimäärin 20 000/kk.

Verkkopalvelun osalta kasvu on vaihdellut 50-100 %:n välillä. Kehittämiskohteena on itsenäiseen asiointiin kannustavat ja opastavat sisällöt. Myös verkkopalvelussa kehittäminen liittyy sote -palveluihin. Palveluväylä on jätetty yhteenvedosta pois, koska se on tekninen palvelu. Yhteenveto tuodaan tiedoksi seuraavaan kokoukseen.

Keskustelussa täydennettiin, että ohjausryhmä kannattaa Suomi.fi Viestit tulevaisuuden roolin kirkastamista ja kehittämisen edistämistä yhä edelleen.

Päätös: Otettiin tiedoksi. Viestien tilanteen tunnistamista pidettiin hyvänä. Myös käyntiasioinnista olisi tarpeen saada suunnitelma tiedoksi. Pohdittavaksi järjestetäänkö työpaja teeman ympäriltä.

5. Asiakastyön tilannekatsaus (liite 4)

Pekka Rehn esitteli asiakastyötä liitteen 4 mukaisesti.

Asiakastyötä on edistetty segmentoiduissa käyttäjäryhmäyöskentelyissä, joihin on osallistettu mukaan useita toimijoita. Kuntapuolelta mukana on ollut erikokoisia toimijoita, mm. Sote-sektorin toimijoita, ICT-toimittajia sekä valtionhallinnosta aktiivisimpia toimijoita.

Käydyssä keskustelussa pyydettiin huomioimaan, että toimijoista puuttuu mm. vakuutusyhtiöt.

Keskustelussa pyydettiin tarkentamaan, miten käytännössä edellisessä ohjausryhmän kokouksessa esitelty asiakastyön malli on kehittynyt? Keskustelussa vastattiin, että asiakastyön mallin pohjalta on päästy eri tasoihin nostoihin ja ymmärrys on kasvanut merkittävästi.

Keskustelussa täydennettiin, että MML on mukana DVV:n asiakas- ja käyttäjäryhmässä. Mukana on useita ydintoimijoita mutta edelleen puuttuu toimijoita, jotka eivät ole keskusteluissa aktiivisesti mukana. Tarvitaan vielä kannustusta, jotta tulevaisuuden linjaukset saadaan kaikkien tietoon. MML edustaa ryhmissä omaa organisaatiota, vaikka pyrkiikin tarkastelemaan tilannetta laajasti.

Keskustelussa lisättiin, että kansalaisilta ja kansalaisjärjestöiltä palautetta tulee paljon digitukityöstä ja se kohdennetaan järjestöille.

Päätös: Otettiin tiedoksi.

6. Suomi.fi -yrittäjäpalvelujen kehittämisen yhteistyöryhmän väliraportti (liitteet 5a-b)

Benita Troberg esitteli yhteistyöryhmän ehdotukset liitteen 5a mukaisesti. Koko väliraportti liitteessä 5b.

Suomi.fi-palvelujen toimivuudella on suora vaikutus yrityksille palveluja tarjoavien virastojen toimintaan ja asiakaspalveluun. Kehittäminen DVV:ssä on konseptoitu vahvasti, josta johtuen virastojen käytännön tarpeet ja ongelmat eivät tule riittävästi huomioiduksi.

Käydyssä keskustelussa lisättiin, että vastuukysymykset SDG:n osalta olisi hyvä selvittää. Palataan asiaan sen osalta myöhemmin.

Päätös: Otettiin tiedoksi.

7. Suomi.fi-maksut tilannekatsaus (liite 6)

Lasse Skog esittelijänä.

Maksutapahtumien volyymit ovat kasvussa. Maksutapahtumien lukumäärä kasvoi alkuvuonna 20 % verrattuna edelliseen vuoteen (vertailussa 01-04/21 ja 01-04/22). Jos vastaava kasvutahti (15-20 %) jatkuu, niin vuoden 2022 maksutapahtumien määrä olisi n. 9,5 miljoonaa maksutapahtumaa.

Suomi.fi-maksut palvelun käyttöönottojen määrät ovat kasvaneet vuonna 2022. Palveluun on alkuvuodesta liittynyt/liittymässä 16 uutta kunnallishallinnon organisaatiota. Näiden lisäksi PKS-kunnat (Helsinki, Espoo ja Vantaa) siirtyvät uuden palvelun käyttäjiksi syksyllä 2022 (Vantaa ja HKI yksi palvelu) tai vuoden 2023 aikana (HKI loput palvelut ja Espoo).

Maksutapahtumien kasvun kehitystä on haastava ennustaa. Palveluun on arvioitu liittyvän paljon uusia organisaatioita halvemman hinnoittelun takia, mutta suurin osa uusista asiakasorganisaatioista on hyvin pieniä (maksutapahtumien määrän näkökulmasta). PKS-kuntien volyymeja ei ole vielä vahvistettu, mutta kuntien koosta johtuen voidaan volyymikasvun arvioida olevan vuositasolla 200-500t maksutapahtumaa (20-50t /kk).

Uuden palvelun käyttöönoton osalta toimitusprojektin 1. vaihe on saatu hyväksytysti valmiiksi ja projektissa on siirrytty toimitusprojektin 2. vaiheeseen eli pilotointiin ja hyväksyntätestaukseen. Kaikki asiakkaat ovat kontaktoitu henkilökohtaisella käyttöönottoeräviestillä, johon on pyydetty kuittaamaan, onko siirtymisen osalta kaikki kunnossa. Seurannalla pyritään varmistamaan kaikkien

asiakkaiden siirtymisen uuteen palveluun ilman katkoksia verkkomaksamisessa. Keskitetty käyttöönotto 8-11/2022.

Keskustelussa todettiin, että digitaalisen henkilöllisyyden ohjelmassa on linjattu, että luonnollisen henkilön tunnistusväline ja ulkomaalaisen väline olisivat maksullisia. Näkykö kytkös maksut –palvelussa? Keskustelussa vastattiin, että kytkös koskee maksupalvelun tarjoajia, mutta se ei ole transaktioon sidottu.

Päätös: Otettiin tiedoksi. Digitaalisen henkilöllisyyden välineiden maksullisuus- asia tulee keskustella tarkemmin erikseen VK/DVV -kesken. Kimmo Mäkinen tarvittaessa mukaan keskusteluun.

8. Suomi.fi-kartat tilannekatsaus (liite 7)

Marja Rantala esitteli tilannekatsauksen liitteen 7 mukaisesti.

VTV-tarkastukseen liittyen Suomi.fi-palvelujen –kartat palvelun osalta on pidetty kokous VTV:n kanssa ja toimitettu tarkastajille pyydetty aineisto.

Suomi.fi-kartat tarjoaa helpon tavan hyödyntää paikkatietoja ja kartta-aineistoja julkishallinnon verkkopalveluissa:

- Yhtenäinen käyttökokemus julkishallinnon karttakäyttöliittymissä
- Yhteensopiva kansallisen paikkatietoekosysteemin kanssa
- Julkishallinnolla käyttöoikeus, ei käyttövelvoitetta (KaPA-laki)
- Käyttö on maksutonta
- Perustuu avoimen lähdekoodin Oskari-ohjelmistoon
- Maanmittauslaitos vastaa palvelun ylläpidosta ja kehittämisestä.

Tuotantoympäristössä ei ole ollut suurempia häiriöitä. Palvelun luonne on sellainen, että sen hetkellinen toimimattomuus ei vaaranna muiden viranomaisten palveluiden toimintaa. Palvelun varautumisessa ja toipumisessa toimitaan MML:n yhteisten toimintatapojen ja ohjeiden mukaisesti. Käytössä on mm. toipumissuunnitelmat ja yhtenäiset häiriöprosessikäytänteet.

Keskustelussa täydennettiin, että VTV:llä ei ollut ymmärrystä arvioinnin osalta siitä, ettei Suomi.fi kartat ole käyttövelvoitettu palvelu. Pidettiin tarpeellisena keskustella maa- ja metsätalousministeriön kanssa palvelun strategisesta tasosta.

Keskustelussa lisättiin myös, että muiden Suomi.fi palveluiden häiriötason osalta valvontaa ja varautumista on tehostettu Valtorin ja muiden palveluntuottajien kanssa.

Päätös: Otettiin tiedoksi.

9. VTV arvioinnin tilannekatsaus (liite 8)

Marjukka Ala-Harja esittelijänä.

Suomi.fi-palvelut ovat merkittävä osa julkisen hallinnon yhteistä digitaalista infrastruktuuria. Suomi.fi-palvelujen käytön laajuudesta ei ole täysin selkeää kuvaa. Mahdollisena riskinä tunnistettu, vastaavatko palvelut käyttäjäorganisaatioiden tarpeisiin ja kehittyvätkö palvelut tarpeiden mukaan. Palvelujen keskittämiseen liittyy aina myös toiminnallisia riskejä. Tarkastus pyrkii omalta osaltaan täydentämään julkisen hallinnon digitalisaation tilannekuvaa.

Aineistona on käytetty aiemmin tehtyjä arviointeja, haastatteluja ja mahdollisesti sähköisiä kyselyitä. Tarkastuksen varsinaisia kohteita ovat ne organisaatiot, joille on määritelty ohjaus- tai tuotanto-vastuuta hallinnon yhteisistä sähköisen asiointin tukipalveluista annetussa laissa (571/2016). Tarkastuksessa pyritään lisäksi kuulemaan käyttäjäorganisaatioiden näkemyksiä.

Tarkastuksen tavoitteena on tuottaa tietoa siitä, edistävätkö Suomi.fi-palvelut julkisen hallinnon digitalisaatiota ja tukevatko ne julkisen hallinnon toimintaa esitettyjen tavoitteiden suuntaisesti. Luonnos arvioinnista valmistuu elokuussa ja loppuraportti valmistuu loppusyksystä 2022.

Päätös: Otettiin tiedoksi.

10. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 10:58.

Liitteet

- Liite 1 Suomi.fi strategisen ohjausryhmän pöytäkirjaluonnos 30.11.2021
- Liite 2 Suomi.fi -palvelut ja niihin liittyvien palvelujen strateginen tiekartta
- Liite 3 Suomi.fi -palvelujen tilannekuva ja kehityssuunta
- Liite 4 Asiakastyön tilannekatsaus
- Liitteet 5a-b Suomi.fi -yrityspalvelujen kehittämisen yhteistyöryhmän väliraportti
- Liite 6 Suomi.fi-maksut tilannekatsaus
- Liite 7 Suomi.fi-kartat tilannekatsaus
- Liite 8 VTV arvioinnin tilannekatsaus